

Zkušenosti českých ergoterapeutů s Devítikolíkovým testem

Experiences of Czech Occupational Therapists with the Nine Hole Peg Test

Kateřina Vondrová^{1,2}, Nela Gombosová¹, Eliška Rotbartová¹, Anna Rejtarová^{1,2},
Olga Nováková¹, Yvona Angerová¹

¹Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

²Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství, 2. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Fakultní nemocnice Motol, Praha

e-mail prvního autora: katerina.rybarova@lf1.cuni.cz

VONDROVÁ, Kateřina; GOMBOŠOVÁ, Nela; ROTBARTOVÁ, Eliška; REJTAROVÁ, Anna; NOVÁKOVÁ, Olga a ANGEROVÁ, Yvona. Zkušenosti českých ergoterapeutů s Devítikolíkovým testem. Online. *Ergoterapie: Teorie a praxe*. 2025, roč. 3, č. 2, s. 5–14. ISSN 3029-5025.

Dostupné z: <https://ergoterapie.cz/casopis-ergoterapie-teorie-a-praxe-2-2025/>

Datum doručení do redakce: 23. 9. 2025, datum přijetí k publikaci: 16. 11. 2025

Abstrakt: Úvod: Ergoterapeuti mohou k objektivnímu hodnocení jemné motoriky pacientů/klientů používat Devítikolíkový test (NHPT). Nedávno k němu byla publikována Česká rozšířená verze manuálu pro NHPT (ČRVM pro NHPT), která umožňuje jeho standardizované provedení u česky hovořících osob. Reflektuje i specifické situace během testování (např. pád kolíku na stůl nebo na zem). Jednou z možností, jak si ergoterapeuti mohou usnadnit administraci NHPT v praxi, je používání aplikace Ergo Testy Jemné Motoriky nebo přehrávání zvukových nahrávek se slovními instrukcemi. **Cílem** studie bylo zmapovat zkušenosti českých ergoterapeutů a studentů ergoterapie s testováním pomocí NHPT. **Metodologie:** V únoru a březnu 2025 bylo realizováno online dotazníkové šetření adresované českým ergoterapeutům a studentům tohoto oboru. S využitím deskriptivní statistiky v programu IBM SPSS Statistics byly analyzovány odpovědi od 128 ergoterapeutů a 40 studentů ergoterapie. **Výsledky** ukázaly, že NHPT je v České republice využíván v praxi nejčastěji u osob po cévní mozkové příhodě. Většina ergoterapeutů (55×) i studentů (22×) provádí jeden zkušební pokus každou rukou. Nejvíce respondentů (54×) dělá tři testovací pokusy obou subtestů. Zhruba polovina respondentů vykazovala svými odpověďmi odlišnosti v pořadí prováděných zkušebních a testovacích pokusů dominantní a nedominantní ruky. Specifické situace při testování zažívá 90,7% respondentů. Aplikaci Ergo Testy jemné motoriky znalo 30 respondentů, pouze 6 ji vyzkoušelo v praxi. Používání ČRVM pro NHPT by doporučilo 94% studentů a 95% ergoterapeutů z těch, co ji reálně využívali v praxi. **Závěr:** Ergoterapeuti a studenti ergoterapie z České republiky mají převážně pozitivní zkušenosti s ČRVM pro NHPT.

Klíčová slova: standardizovaný test, objektivní hodnocení, manuální zručnost, dotazník, Česká rozšířená verze manuálu pro Nine Hole Peg Test, administrace testu

Abstract: Introduction: The Nine-Hole Peg Test (NHPT) is a widely used assessment for fine motor skills. In the Czech Republic, a recently developed revised manual (CRM) enables standardized administration for Czech speakers and includes guidance for specific testing scenarios, such as when a peg drops onto the table or the floor. The „Ergo Testy jemné motoriky“ application also provides simplified administration through audio-recorded instructions. **The aim** of the study was to investigate the experience of Czech occupational therapists (OTs) and occupational therapy students with using NHPT in practice. **Methods:** Data were collected through an online survey conducted in February–March 2025. A total of 168 responses were analysed (128 OTs, 40 OT students) using descriptive statistics in IBM SPSS Statistics. **Results:** The NHPT is most often used with post-stroke clients. Most OTs (55) and students (22) reported performing one trial attempt per hand. The highest number of respondents (54) indicated

performing three test attempts in both subtests. Around half of participants described differences in the order of trial and test attempts between the dominant and non-dominant hand. Specific testing situations were experienced by 90.7% of respondents. The application was familiar to 30 respondents, but only 6 of them had used it in practice. Of those with direct experience, 94% of students and 95% of OTs recommended ČRVM. **Conclusion:** The study shows that Czech OTs and OT students have largely positive experiences with CRM for NHPT, highlighting its clinical relevance.

Key words: standardized test, objective assessment, manual dexterity, questionnaire, Czech Extended Version of Manual for Nine Hole Peg Test, test administration

Úvod

Ergoterapeuti (ET) v České republice (ČR) k objektivnímu hodnocení jemné motoriky nejčastěji využívají Devítikolíkový test (Nine Hole Peg Test, NHPT) (Rybářová et al., 2022).

Úkolem testované osoby v NHPT je co nejrychleji umístit jeden kolík po druhém do devíti otvorů testovací desky a následně je vrátit jednotlivě zpět do zásobníku pouze testovanou rukou. Podle instrukcí z americké normativní studie (Mathiowetz et al., 1985) se začíná testováním dominantní ruky, a to provedením zkušebního pokusu a následně samotného testovacího pokusu. Měří se čas potřebný pro provedení požadovaného úkolu od kontaktu ruky s prvním kolíkem po moment, kdy se poslední kolík dotkne zásobníku při jeho vracení. (Mathiowetz et al., 1985)

ET v ČR se do roku 2021 potýkali s nedostupností publikované verze manuálu pro NHPT v češtině (Rybářová et al., 2022). V říjnu 2021 byla zveřejněna **Česká rozšířená verze manuálu pro NHPT (ČRVM pro NHPT)**, podle které mohli začít jednotně administrovat tento standardizovaný test u česky hovořících osob s využitím tří ihned po sobě jdoucích pokusů obou rukou. Inovativní částí této verze manuálu jsou unikátní pravidla sjednocující způsob reakcí testujících na výskyt tzv. **specifické situace** (např. pád kolíku na stůl, na zem či do klína během testování). Jasně určují, co je potřeba v daný moment udělat (např. říct instrukci: „Zastrčte ho!“ v případě, kdy nebyl zcela zastrčen kolík do otvoru) a zda je takový pokus platný nebo zda je potřeba ho anulovat. (Rybářová et al., 2021)

Pro usnadnění zavedení ČRVM pro NHPT do praxe českých ET byl vytvořen **online kurz obsahující videomanuál správné administrace NHPT** (Hradilová, 2023). Tento kurz je zdarma přístupný všem členům České asociace ergoterapeutů (ČAE), kteří o to požádají dle instrukcí uvedených v krátkém sdělení časopisu Ergoterapie: teorie a praxe (Vondrová a Hradilová, 2023). Účastníci kurzu si mohou i ověřit, že správně pochopili zmiňovaná pravidla v **cvičném kvízu obsahujícím videoukázky specifických situací během NHPT**, který je nově součástí tohoto kurzu (Gombosová, 2025).

Pro zjednodušení administrace testu podle ČRVM pro NHPT v praxi byly společně s manuálem zveřejněny také **zvukové nahrávky slovních instrukcí**, které je možné z předpřipravených playlistů přehrávat místo ústního sdělování většiny instrukcí testované osobě (Rybářová, 2021).

V roce 2024 vznikla také **počítačová aplikace Ergo Testy Jemné Motoriky**, díky které je možné snadno administrovat nejen NHPT. Kromě přehrávání zvukových nahrávek umí mimo jiné generovat jednotně formátovaný zápis z provedeného testování včetně porovnání výkonu testované osoby s americkou normou. (Vondrová et al., 2024a)

Poslední novinkou bylo zveřejnění **zkrácené verze ČRVM pro NHPT** v roce 2025. Díky ní je možné provádět jednotně NHPT u česky hovořících osob i s využitím pouze **jednoho nebo dvou pokusů dominantní i nedominantní ruky** (Vondrová et al., 2025b; Vondrová, Rotbartová a Nováková, 2025).

Cílem tohoto dotazníkového šetření bylo zmapovat zkušenosti českých ergoterapeutů a studentů ergoterapie s testováním pomocí NHPT.

Metodický postup

Na internetovém portálu Google Forms byl vytvořen anonymní dotazník určený všem českým ET a studentům ergoterapie (dále jen „studentům“). Obsahoval 41 otázek, které se větvily podle zvolených odpovědí jednotlivými respondenty. Z první sekce dotazníku byly zjištěny základní údaje o respondentech (vzdělání, pohlaví, délka praxe v oboru, typ pracoviště apod.). Druhá část dotazníku mapovala zkušenosti respondentů s využíváním NHPT v praxi. Třetí sekce byla zaměřena pouze na zkušenosti s aplikací Ergo Testy Jemné Motoriky. V poslední části dotazníku byly zjišťovány informace týkající se zejména specifických situací během provádění NHPT v praxi respondentů a zkušeností s ČRVM pro NHPT. Dotazník byl anonymní, z odpovědí není možné identifikovat jednotlivé respondenty.

Před šířením dotazníku byla během února 2025 provedena pilotáž s cílem ověřit správnost nastavení dotazníku a srozumitelnost otázek i nabízených odpovědí. Drobné nedostatky vyplývající z reakcí osmi pilotních respondentů byly odstraněny.

Finální podoba dotazníku byla následně šířena mezi české ET a studenty v únoru a březnu 2025 prostřednictvím rozeslaných e-mailů adresovaných studentům ergoterapie ze všech škol v ČR a českým ergoterapeutickým pracovištím poskytujícím zdravotní služby pro pacienty po získaném poškození mozku. Dále byla výzva k vyplnění dotazníku šířena s využitím různých facebookových ergoterapeutických skupin a instagramových účtů podporujících osvětu veřejnosti o ergoterapii. S distribucí dotazníku pomohla i ČAE.

Dotazník vyplnilo celkem 170 respondentů, z nichž byly odpovědi od dvou osob vyřazeny, neboť se nejednalo o ET ani studenty. Získaná data byla analyzována s využitím deskriptivní statistiky v programu IBM SPSS Statistics 30.0.0.0.

Výsledky

Skupinu 168 respondentů tvořilo 125 žen ergoterapeutek, 40 studentek, dva muži s bakalářským vzděláním v ergoterapii a jedna nebinární osoba s magisterským vzděláním v oboru.

Nejvíce respondentů absolvovalo bakalářské studium (73 ET; 43,5%), dalších 19 ET (11,3%) mělo navíc titul Mgr./Ing. z jiného oboru. Ostatní respondenti měli ve shodné míře titul DiS. nebo Mgr. v ergoterapii (po 18 ergoterapeutek; 10,7%). Celkem 40 studentů tvořilo 23,8% respondentů.

Zkušenost s prací na pozici ergoterapeut po dobu minimálně 16 let mělo 34 respondentů s dokončeným vzděláním v oboru ergoterapie (26,6%), dalších 31 respondentů (24,2%) pracovalo v oboru po dobu jednoho až tří let a 21 respondentů po dobu čtyř až pěti let (16,4%). Zhruba po 10% byly zastoupené skupiny respondentů pracující v oboru po dobu kratší než rok, dále šest až deset let i po dobu 11 až 15 let.

Respondenti v době vyplňování dotazníku nejčastěji pracovali ve zdravotnickém zařízení, což uvedlo 99 respondentů. Velmi často uváděli různé kombinace typů pracovišť, na nichž působili. Zmiňovali, že pracují rovněž na univerzitách, ve školských zařízeních mimo univerzity, v lázeňských zařízeních nebo v ergodiagnostických centrech. Výhradně v sociálních službách pracovalo 15 respondentů, tři byli osobou samostatně výdělečně činnou, dva prováděli domácí rehabilitaci.

Mezi respondenty byli poměrně rovnoměrně zastoupení členové ČAE (81 respondentů, z toho 11 studentů) a nečlenové této profesní organizace (87 respondentů, z toho 29 studentů).

NHPT znalo 124 ET (96,9%) a 39 studentů (97,5%). NHPT neznal pouze jeden student a čtyři ergoterapeutky. Dvě z nich byly členkou ČAE.

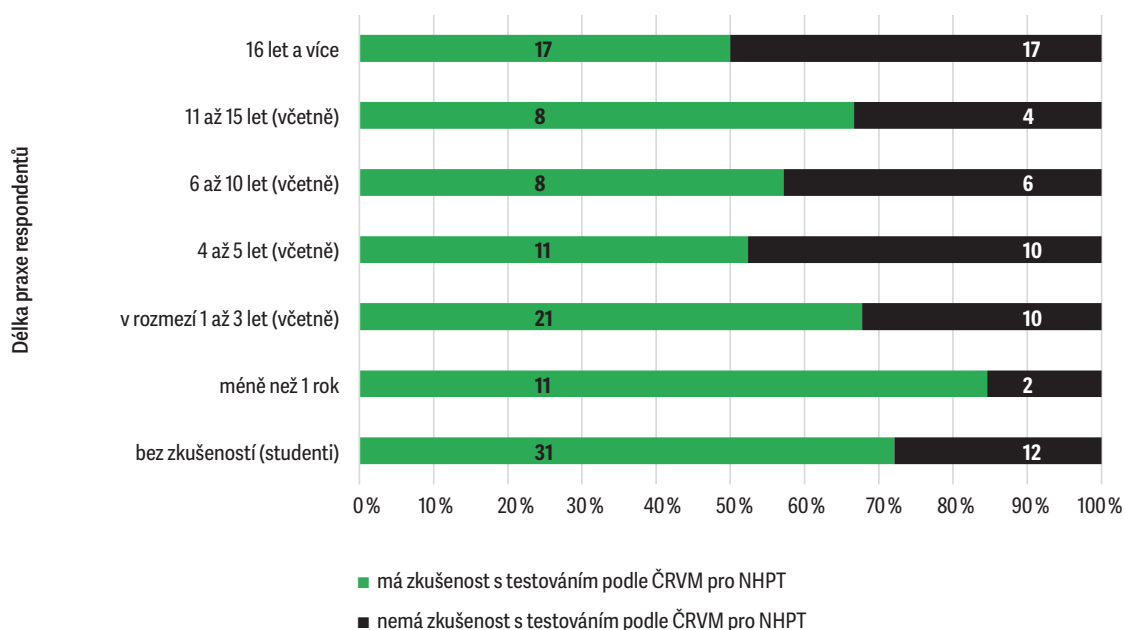
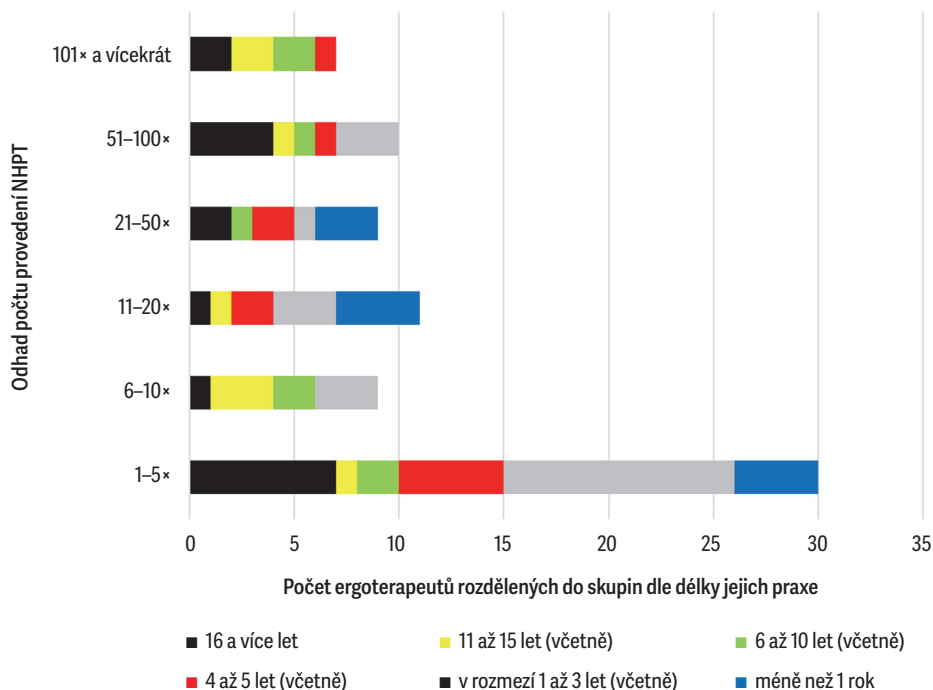
Žádnou zkušenost s testováním podle ČRV pro NHPT nemělo 61 respondentů (36,3%), z toho šlo o 49 ergoterapeutů a 12 studentů. Ti byli přesměrováni na konec dotazníku. **Zbývajících 107 respondentů (63,7%; celkem 79 ET a 28 studentů) již otestovalo alespoň jednoho člověka podle ČRV pro NHPT.** V 58,9% případů se jednalo o studenty nebo ET s délkou praxe do tří let. Z [grafu 1](#) vyplývá, že zkušenost s testováním podle ČRV pro NHPT mělo alespoň 50% z každé skupiny respondentů, kteří byli rozděleni dle délky praxe.

Celkem 47,7% respondentů (21 studentů a 30 ET) mělo **zkušenost s testováním pomocí NHPT** u maximálně pěti lidí. Další 52,3% respondentů (10 studentů a 46 ET) použili NHPT vícekrát. Sedm ET ho využilo i více než stokrát. Z [grafu 2](#) je možné vidět, že někteří ET používali NHPT v praxi vícekrát než jiní bez ohledu na délku jejich působení v oboru.

Z odpovědí respondentů vyplývá, že **NHPT v roce 2024 použili v praxi** při testování osob po cévní mozkové příhodě (51*), zdravých osob (30*), osob s roztroušenou sklerózou (18*), osob s onemocněním periferního nervového systému a svalů (15*), osob s poraněním nebo traumatickým poškozením centrálního nervového systému (15*), osob s revmatickým onemocněním (14*), zdravých osob v rámci výzkumu (11*), osob s Parkinsonovým syndromem (10*), osob se syndromem Charcot-Marie-Tooth (6*), osob s myotonickou dystrofií typu 1 (4*), dětí (3*), osob po zlomeninách na horních končetinách (3*), osob s mozkovou obrnou (2*) a u osob s dalšími diagnózami (3*).

O existenci ČRV pro NHPT vědělo 63 ET (49,2% respondentů s dokončeným vzděláním v oboru) a 23 studentů (57,5% respondentů studentů). Poprvé se o ní ET dozvěděli zejména během studia ergoterapie (38*), skrze ČAE (8*), od kolegů či spolupracovníků (7*), na odborné konferenci či kongresu (6*), skrze sociální sítě (5*), z časopisu Ergoterapie: teorie a praxe (1*) nebo z jiného časopisu (1*). Studenti se s ČRV pro NHPT seznámili rovněž nejčastěji během studia (25*) a tři o ní ještě nikdy neslyšeli.

Většina ET (55*) i studentů (22*) provádí jeden zkušební pokus každou rukou, zatímco 13 respondentů neprovádí žádný zkušební pokus, z toho jeden uvádí jako důvod vynechávání zkušebních pokusů znalost NHPT testovanými osobami. Devět respondentů zkušební pokus provádí pouze zdravou nebo

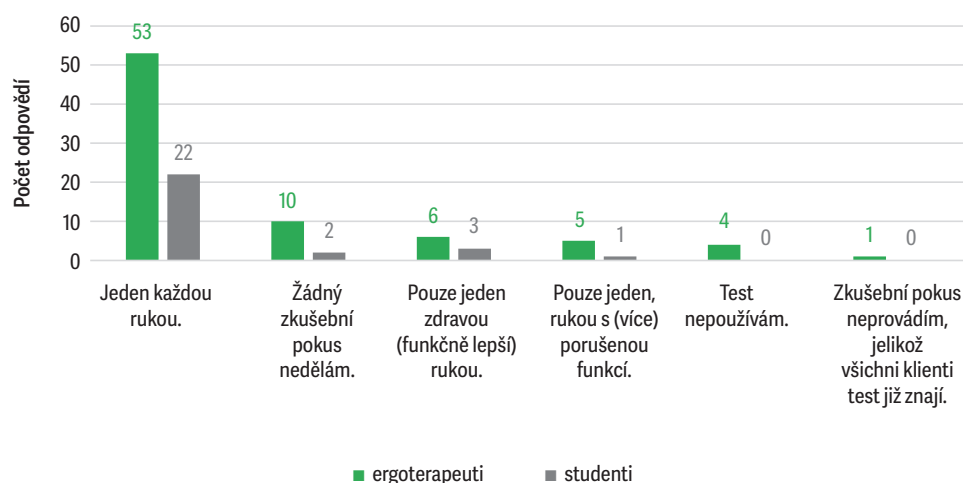
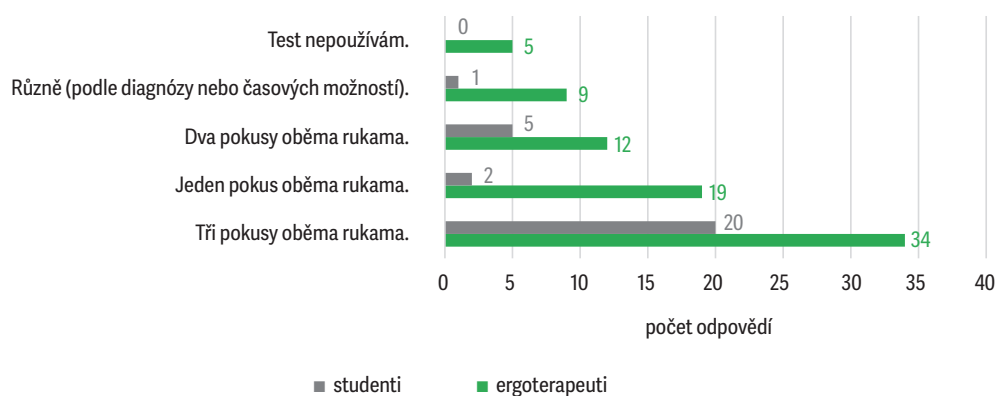
Graf 1 Zkušenost respondentů s testováním alespoň jedné osoby podle ČRVM pro NHPT**Graf 2** Odhad počtu provedení Devítikolíkového testu podle délky praxe ergoterapeutů respondenty

funkčně lepší rukou, zatímco dalších šest respondentů ho naopak provádí pouze rukou s více porušenou funkcí. Detailně jsou odpovědi popsány v [grafu 3](#).

Nejčastěji respondenti provádí tři testovací pokusy obou subtestů (54*). V menší míře však provádí pouze jeden pokus (21*) nebo dva pokusy (17*). Ze zvolených odpovědí respondentů, které jsou prezentovány v [grafu 4](#), vyplývá, že respondenti

obvykle testují stejným počtem pokusů obě ruce dané osoby. Z odpovědí deseti respondentů není jasné, zda testují vždy obě ruce a zda případně neprovádí odlišný počet testovacích pokusů u dominantní a nedominantní ruky testovaných osob.

Zhruba polovina respondentů vykazovala svými odpověďmi **odlišnosti v pořadí prováděných zkušebních a testovacích pokusů** dominantní a nedominantní ruky (viz [tabulka 1](#)).

Graf 3 Prováděné zkušební pokusy v NHPT ergoterapeuty a studenty ergoterapie**Graf 4** Počet prováděných pokusů obou subtestů**Tabulka 1** Pořadí prováděných zkušebních a testovacích pokusů v Devítikolíkovém testu

V jakém pořadí provádíte zkušební a testovací pokusy?	celkem	ergoterapeuti	studenti
Zkušební pokus dominantní HK , testovací pokus(y) dominantní HK , zkušební pokus nedominantní HK, testovací pokus(y) nedominantní HK.	58	38	20
Zkušební pokus dominantní HK , testovací pokus(y) dominantní HK , testovací pokus(y) nedominantní HK.	15	11	4
V některých případech <i>neprovádím zkušební pokusy</i> (např. časové možnosti mé či klienta/pacienta).	13	12	1
Zkušební pokusy vůbec neprovádím.	8	7	1
Test nepoužívám.	6	6	0
Zkušební pokus nedominantní HK, testovací pokus(y) nedominantní HK, zkušební pokus dominantní HK , testovací pokus(y) dominantní HK .	3	2	1
Zkušební pokus nedominantní HK, testovací pokus(y) nedominantní HK, testovací pokus(y) dominantní HK .	2	1	1
Zkušební pokus <i>funkčně lepší rukou a následně i funkčně horší rukou</i> , testovací pokusy funkčně lepší rukou a následně i funkčně horší rukou.	1	1	0
Začínám dominantní HK , ale pokud je dominantní postižená, tak začínám zdravou HK.	1	1	0

Z odpovědí vyplývá, že zkušební pokus(y) některou rukou vynechává celkem 38 respondentů.

Respondenti obvykle NHPT **zahajují testováním dominantní (65*) nebo funkčně lepší ruky (30*)**, jak je patrné z **grafu 5**. Pouze dva ET začínají testováním funkčně horší ruky bez ohledu na lateralitu a jeden ergoterapeut nedominantní rukou. Další tři respondenti to různě střídají.

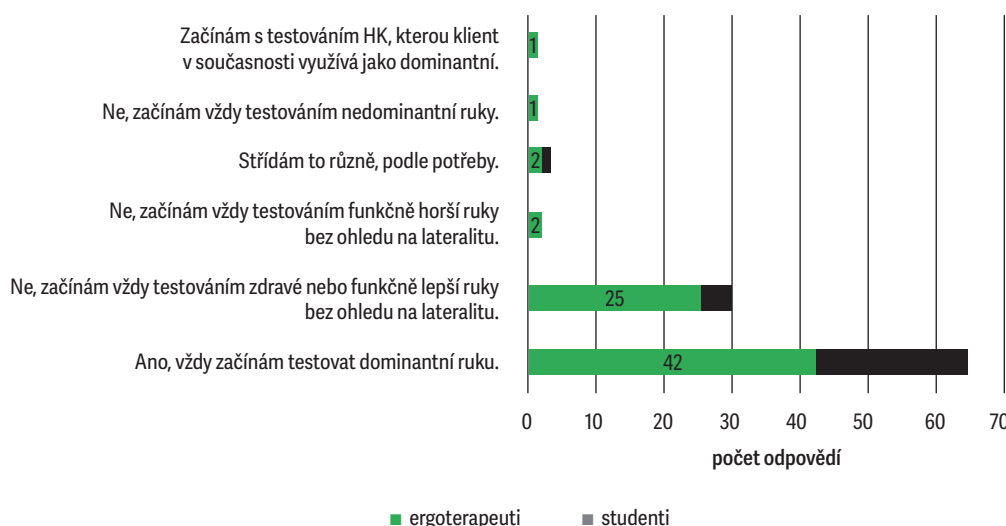
Před testováním obou rukou předvádí ukázkou manipulace s kolíky pouze 27 ET a 11 studentů (tj. 37,6 % respondentů, kteří test provádějí v praxi). Další 33 ET a 16 studentů to provádí pouze před testováním první ruky (tj. 48,5 % respondentů, kteří test provádějí v praxi). Ukázkou nikdy nepředvádí 11 ET a jeden student. Další dva ET ji provádí jen někdy.

Výsledky dotazníkového šetření potvrdily, že se čeští ET i studenti liší v **načasování zahájení i ukončení měření času** potřebného k provedení požadovaného úkolu v NHPT. Z **grafu 6** vyplývá, že mezi 57 respondenty (55,9 %), kteří zapínají stopky přesně ve chvíli, kdy se proband dotkne prvního kolíku, převažují studenti (20*) a ET s praxí do pěti let (24*).

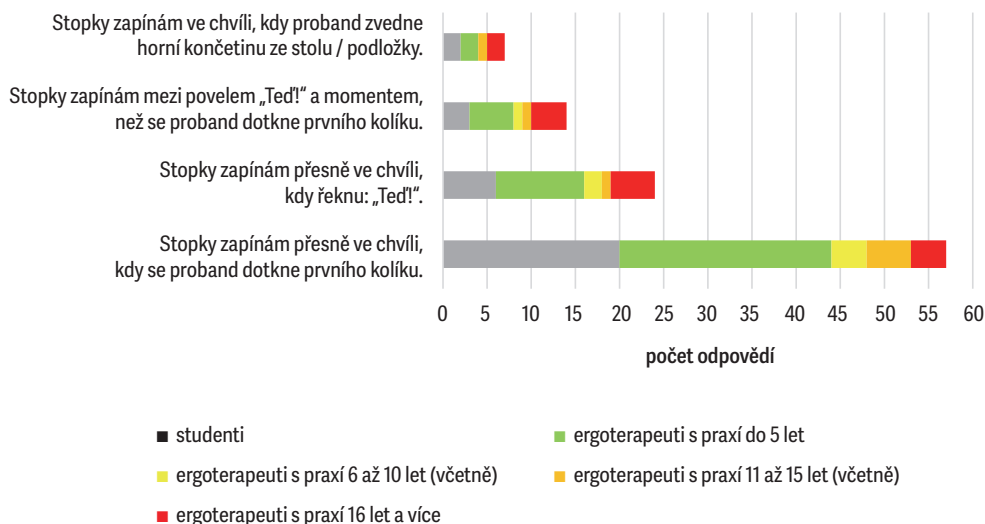
Ve chvíli, kdy se v NHPT poslední kolík dotkne zásobníku, **vypíná stopky** pouze 64 respondentů (62,7%). Tuto možnost rovněž volili nejčastěji studenti (23*) a ET s praxí do pěti let (26*), jak je vidět v **grafu 7**.

Celkem 90,7 % respondentů se během testování pomocí NHPT stávají specifické situace, kvůli kterým musí vyhodnocovat, zda mají pokus anulovat nebo v něm pokračovat dál.

Graf 5 První testovaná ruka v Devítikolíkovém testu

Graf 6 Začátek měření času v Devítikolíkovém testu

Tyto situace se jim dějí občas (51*), velmi často (27*), často, ale ne vždy (17*) nebo během každého testování (2*). Dalších 5,6 % respondentů s testováním nemá zkušenost nebo už si tento aspekt testování nepamatuje. Pouze čtyřem respondentům (3,7 %) se v NHPT nestala žádná specifická situace.

Pro 61 respondentů byla v ČRVM pro NHPT **pravidla k řešení specifických situací napsaná zcela srozumitelně**. U 13 respondentů však nastaly situace, které nejsou v manuálu popsány.

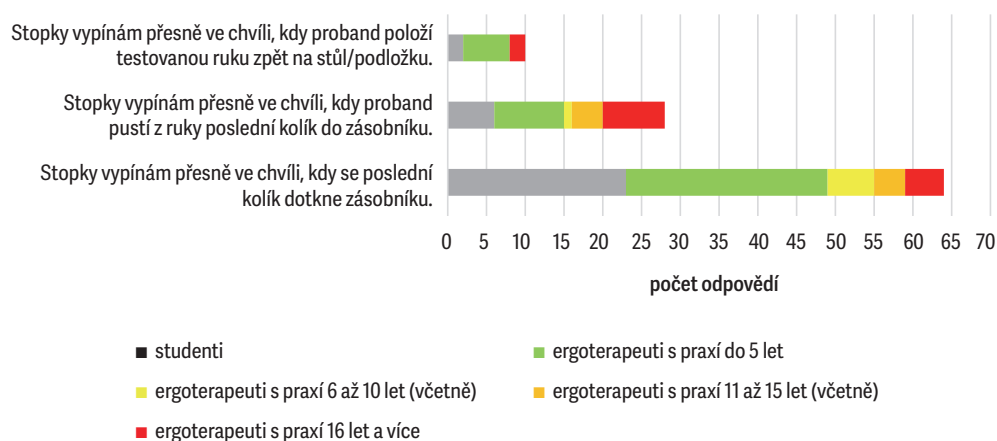
ČRVM pro NHPT využívalo v praxi 38 ET (48,1 %) a 18 studentů (64,3 %). Z **grafu 8** lze vyčíst, že 48,6 % respondentů (36 ET a 16 studentů) vyhovuje podoba ČRVM pro NHPT, která je připravená pro **administraci tří ihned po sobě jdoucích pokusů** obou subtestů. Dalším 30,8 % respondentů (23 ET

a 10 studentů) to však nevyhovuje. Odpovědi ostatních nejsou relevantní vůči jejich zkušenostem s používáním ČRVM pro NHPT. Část respondentů (31,8 %) vyjádřila, že v praxi provádí nebo by chtěla provádět menší počet pokusů obou subtestů.

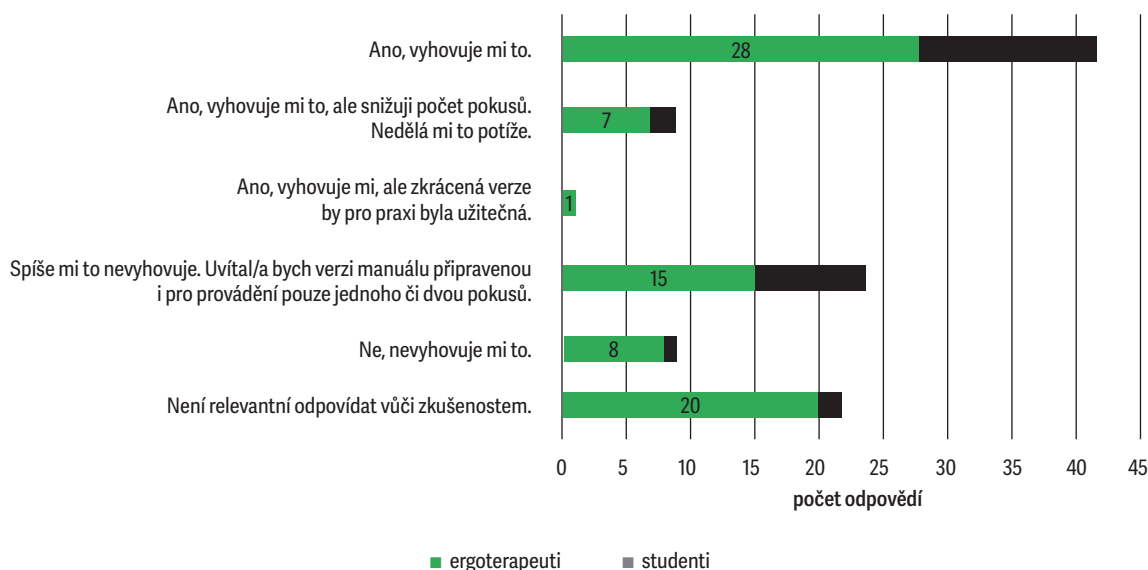
Pouze 18 respondentů využilo **zvukové nahrávky slovních instrukcí**, nicméně celkem 36 respondentů by je doporučilo používat v praxi. Celkem 24 ET a 6 studentů zadává instrukce k NHPT nestandardizovaně vlastními slovy.

Aplikaci Ergo Testy Jemné Motoriky znalo 30 respondentů, ale v praxi ji vyzkoušelo jen šest respondentů. Vyzdvihovali zejména snadnost a rychlost zápisu specifických situací a možnost porovnat výsledky při opakovaném testování, podrobně viz **tabulka 2**.

Graf 7 Konec měření času v Devítikolíkovém testu

Graf 8 Spokojenost respondentů s ČRVM pro NHPT určenou pro provádění tří pokusů obou subtestů

Tabulka 2 Respondenty vnímaná pozitiva aplikace Ergo Testy Jemné Motoriky

Vnímaná pozitiva na aplikaci Ergo Testy Jemné Motoriky:	počet zmínění
snadný a rychlý zápis specifických situací, které během testování nastaly	5*
možnost porovnání výsledků při opakovaném testování	4*
snížení délky trvání celé administrace	3*
možnost jednoduchého způsobu přehrávání namluvených instrukcí	3*
možnost zápisu výsledků elektronicky, není nutné si tisknout záznamové archy	3*
možnost porovnání výsledků jednotlivých pokusů probanda s normami (zatím americkými)	3*
možnost otestovat pacienta více testy jemné motoriky v jedné aplikaci	3*
možnost nemít vytištěné instrukce manuálu (i pro ostatní testy jemné motoriky) u sebe	2*
aplikace sama vypočítává průměrný čas pokusů	2*
možnost přiložení videozáznamu (pořízeného externím zařízením) k dokumentaci probanda skrze aplikaci	2*
možnost pořízení videozáznamu přímo přes aplikaci (díky kameře počítače nebo jiného připojeného zařízení/ externě připojené kameře)	1*
aplikace je volně dostupná	1*
je snadné aplikaci spustit	1*

Videomanuál k NHPT shlédlo 24 ET a čtyři studenti. O jeho existenci nevědělo 36 ET a 12 studentů. Dalších 14 respondentů o něm ví, ale nedostanou se k němu, protože nejsou členi ČAE.

Zájem absolvovat **kurz věnující se praktickému provádění NHPT** by mělo zájem 26 respondentů (z toho sedm studentů).

Používat ČRVM pro NHPT v praxi by doporučilo 36 ergoterapeutů (95 %) a 17 studentů (94 %) z 56 respondentů se zkušeností s používáním ČRVM pro NHPT, kterou sami používají.

Diskuze

Limitací dotazníkového šetření byl zejména malý vzorek respondentů (128 ET a 40 studentů). Dle dostupných statistických údajů od Rady ergoterapeutů pro evropské země pro rok 2025 dotazník vyplnilo 9,8 % ET působících v ČR a 8,7 % studentů ergoterapie (COTEC, 2025).

Při analýze dat bylo zjištěno, že respondenti pravděpodobně při svých odpovědích na některé otázky zcela nerozlišovali, zda je otázka pokládána obecně na jejich zkušenost s prováděním NHPT nebo zda se týkala ČRVM pro NHPT. Díky možnosti uvádět vlastní odpovědi na některé otázky tak vzniklo několik nesrovnalostí. V jedné otázce odpovědělo 79 ET a 28 studentů, že někdy využili ČRVM pro NHPT, ale zároveň v další otázce uvedlo pouze 63 ET a 23 studentů, že věděli o existenci ČRVM pro NHPT. V odpovědích respondentů se tedy mohou vyskytovat nepravdivé údaje. Zároveň to může korelovat s faktem, že někteří ET neprovádí NHPT podle manuálu, na což poukazovala i Rybářová et al. (2022).

Výsledky dotazníkového šetření prokázaly, že si NHPT vyzkoušelo administrovat 79 ET a 28 studentů, což je výrazně více, než kolik respondentů to uvedlo v minulých letech v jiných dotazníkových šetřeních. Rodové et al. (2021) uvedlo sedm českých ET, že použili NHPT. Rybářové et al. (2022) uvedlo 18 ET, že si NHPT vyzkoušeli alespoň u pěti lidí. Bonkové Sýkorové et al. (2024) uvedlo v roce 2022 celkem 12 ET či fyzioterapeutů pracujících s pacienty po získaném poškození mozku, že využívalo NHPT. K tomuto navyšování frekvence provádění NHPT mohlo přispět i zveřejnění ČRVM pro NHPT v roce 2021 (Rybářová et al., 2021). Po dokončení české normativní studie (Vondrová et al., 2024b) by se mohla ještě více zvýšit frekvence používání NHPT díky dostupnosti českých norem pro NHPT.

Toto dotazníkové šetření potvrdilo, že 97 respondentů (ze 107 respondentů se zkušeností s administrací NHPT) řešilo výskyt specifické situace během provádění NHPT, zatímco pouze čtyřem respondentům se nic takového v praxi nestalo. Celkem 13 respondentů uvedlo, že řešili situace, které nebyly v ČRVM pro NHPT popsány. Bohužel však nebylo zjištěno, o jaké situace se jednalo. Vondrová et al. (2025a) zjistila, že se ET z ČR i ze Slovinska zásadně lišili ve způsobech reakcí na vybrané specifické situace (jako např. pád kolíku na zem během testování) i ve způsobech, zda takový pokus považovali za platný či nikoliv. Závěr Vondrové (2025a) i závěr tohoto dotazníkového šetření poukazuje na zásadní přínos existence nových pravidel v ČRVM pro NHPT, která sjednocují způsob řešení i vyhodnocování specifických situací během NHPT.

Celkově z výsledků vyplývá, že mají ET i studenti pozitivní zkušenost s používáním ČRVM pro NHPT. Pozitivně vnímaly tento manuál i kvůli existenci pravidel pro specifické situace

Hradilová (2025), Gombosová (2025), Nájemníková (2024), Černá (2025), Hradilová (2023), Matoušová (2023), Čapková (2023) a Rotbartová (2022). Podobné zkušenosti uváděli i ET s ČRVM pro Purdue Pegboard Test (Vondrová et al., 2024c).

Nejčastěji respondenti projevovali zájem o verzi českého manuálu, podle které by bylo možné administrovat pouze jeden nebo dva pokusy obou subtestů NHPT. Vondrová et al. (2025b) ho proto zveřejnila po analýze výsledků tohoto šetření.

Odpovědi respondentů na některé otázky prokázaly, že je i nadále potřeba větší osvěty ET i studentů o dostupnosti ČRVM pro NHPT, online kurzu pro členy ČAE obsahujícím videoukázky správného řešení specifických situací, zvukových nahrávek slovních instrukcí i aplikaci Ergo Testy Jemné Motoriky.

Závěr

Z odpovědí českých ET a studentů ergoterapie vyplývá, že NHPT hojně využívají v praxi. Mají převážně pozitivní zkušenosti s používáním ČRVM pro NHPT zejména díky existenci jednotných pravidel pro řešení výskytu specifických situací během testování (jako např. pád kolíku na stůl), se kterými se často potýkají. Mnoho z nich nevědělo o možnosti absolvovat online kurz obsahující videomanuál s cvičným kvízem zaměřeným právě na správné řešení výskytu specifických situací nebo o možnosti zadávat slovní instrukce formou přehrávání zvukových nahrávek. Řadou ET může být pozitivně vnímáno, že nedávno vznikla verze manuálu pro jednotnou administraci ČRVM pro NHPT s využitím pouze jednoho nebo dvou pokusů obou subtestů.

Zdroje

BONKOVÁ SÝKOROVÁ, Jitka; VONDROVÁ, Kateřina; ANGEROVÁ, Yvona a HÁNA, Karel. Pohled ergoterapeutů, fyzioterapeutů a pacientů na aplikaci tradičních a inovativních postupů Constraint-induced movement therapy v České republice. Online. *Rehabilitace a fyzikální lékařství*. 2024, roč. 31, č. 4, s. 157–167. ISSN 1211-2658. Dostupné z: <https://doi.org/10.48095/ccrhfl2024157>. [cit. 2025-08-25].

COUNCIL OF OCCUPATIONAL THERAPISTS FOR THE EUROPEAN COUNTRIES. *Summary of the occupational therapy profession in Europe 2025*. Online. 2025. Dostupné z: <https://www.coteceurope.eu/documents/>. [cit. 2025-08-25].

ČAPKOVÁ, Veronika. *Mapování problémů ergoterapeutů při používání vybraných standardizovaných testů v České republice*. Online, bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta, Klinika rehabilitačního lékařství, 2023. Vedoucí práce Mgr. Kateřina Vondrová. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/179129>. [cit. 2025-08-25].

ČERNÁ, Kateřina. *Vliv laterality na výkon zdravé populace ve vybraných standardizovaných testech; Devítikolíkový test a Box and Block Test*. Online, diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta, Klinika rehabilitačního lékařství, 2025. Vedoucí práce Mgr. Kateřina Vondrová. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/196909>. [cit. 2025-08-25].

GOMBOSOVÁ, Nela. *Mapování zkušeností ergoterapeutů s testováním pomocí Devítikolíkového testu podle České rozšířené verze manuálu pro Nine Hole Peg Test (NHPT)*. Online, bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta, Klinika rehabilitačního lékařství, 2025. Vedoucí práce Mgr. Kateřina Vondrová. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/203604>. [cit. 2025-11-03].

HRADILOVÁ, Johana. *Videomanuál pro administraci Devítikolíkového testu podle České rozšířené verze manuálu pro Nine Hole Peg Test (NHPT)*. Online, bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta, Klinika rehabilitačního lékařství, 2023. Vedoucí práce Mgr. Kateřina Vondrová. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/181967>. [cit. 2025-08-26].

HRADILOVÁ, Johana. *Vliv vzdělání na výkon zdravé české populace v Devítikolíkovém testu*. Online, diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta, Klinika rehabilitačního lékařství, 2025. Vedoucí práce Mgr. Kateřina Vondrová. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/202760>. [cit. 2025-08-26].

MATHIOWETZ, Virgil; WEBER, Karen; KASHMAN, Nancy a VOLAND, Gloria. Adult Norms for the Nine Hole Peg Test of Finger Dexterity. Online. *The Occupational Therapy Journal of Research*. 1985, roč. 5, č. 1, s. 24–38. ISSN 0276-1599. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/153944928500500102>. [cit. 2025-08-20].

MATOUŠOVÁ, Zita. *Vliv používání moderních technologií na obratnost rukou zdravé české dospělé populace*. Online, diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta, Klinika rehabilitačního lékařství, 2023. Vedoucí práce Mgr. Kateřina Vondrová. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/184445>. [cit. 2025-08-21].

NÁJEMNÍKOVÁ, Natálie. *Variabilita výsledků zdravé populace a pacientů po cévní mozkové příhodě v Devítikolíkovém testu*. Diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta, Klinika rehabilitačního lékařství, 2024. Vedoucí práce Mgr. Kateřina Vondrová.

RODOVÁ, Zuzana; RYBÁŘOVÁ, Kateřina; KADERÁBKOVÁ, Lenka a ANGEROVÁ, Yvona. Profil profese ergoterapie v České republice. Online. *Rehabilitace a fyzikální lékařství*. 2021, roč. 28, č. 3, s. 132–138. ISSN 1211-2658. Dostupné z: <https://doi.org/10.48095/ccrhfl2021132>. [cit. 2025-08-25].

ROTBARTOVÁ, Eliška. *Inter-rater reliabilita Nine Hole Peg Testu u pacientů s roztroušenou sklerózou*. Online, diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta, Klinika rehabilitačního lékařství, 2022. Vedoucí práce Mgr. Kateřina Rybářová. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/177054>. [cit. 2025-08-25].

RYBÁŘOVÁ, Kateřina. *Česká rozšířená verze manuálu pro Nine Hole Peg Test (NHPT)*. Online. Zvukový soubor. Praha: Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN, 27. 10. 2021. Dostupné z: <https://rehabilitace.lf1.cuni.cz/publikacni-cinnost-uved>. [cit. 2025-08-25].

RYBÁŘOVÁ, Kateřina; SÝKOROVÁ, Jitka; NOVÁKOVÁ, Olga; RODOVÁ, Zuzana; VAVŘÍKOVÁ, Marianna et al. *Klinika rehabilitačního lékařství* 1. LF UK a VFN v Praze. *Česká rozšířená verze manuálu pro Nine Hole Peg Test (NHPT)*. Praha: Rehalb, 2021, 11 s. ISBN 978-80-906738-2-3. Dostupné z: <https://rehabilitace.lf1.cuni.cz/publikacni-cinnost-uvod>.

RYBÁŘOVÁ, Kateřina; SÝKOROVÁ, Jitka; NOVÁKOVÁ, Olga; RODOVÁ, Zuzana; SLÁDKOVÁ, Petra et al. Limitace hodnocení jemné motoriky ve vybraných standardizovaných testech z pohledu ergoterapeutů. Online. *Rehabilitace a fyzikální lékařství*. 2022, roč. 29, č. 4, s. 215–221. ISSN 1211-2658. Dostupné z: <https://doi.org/10.48095/ccrhfl2022215>. [cit. 2025-08-25].

VONDROVÁ, Kateřina a HRADILOVÁ, Johana. Videomanuály pro administraci vybraných standardizovaných testů hodnotících jemnou motoriku. Online. *Ergoterapie: teorie a praxe*. 2023, roč. 1, č. 5, s. 29–30. ISSN 3029-5025. Dostupné z: <https://ergoterapie.cz/casopis-ergoterapie-teorie-a-praxe/1-2023/>. [cit. 2025-08-25].

VONDROVÁ, Kateřina; ROTBARTOVÁ, Eliška; MATOUŠOVÁ, Zita a STRUBINSKÁ, Šárka. Aktuální informace k probíhající české ergoterapeutické normativní studii. Online. *Ergoterapie: Teorie a praxe*. 2024b, roč. 2, č. 2, s. 26–29. ISSN 3029-5025. Dostupné z: <https://ergoterapie.cz/casopis-ergoterapie-teorie-a-praxe-2-2024/>. [cit. 2025-08-25].

VONDROVÁ, Kateřina; ROTBARTOVÁ, Eliška; MATOUŠOVÁ, Zita; NOVÁKOVÁ, Olga; RODOVÁ, Zuzana et al. *Klinika rehabilitačního lékařství* 1. LF UK a VFN v Praze. *Česká rozšířená verze manuálu pro Nine Hole Peg Test (NHPT): verze pro administraci jednoho a dvou pokusů obou subtestů*. Praha: Rehalb, 2025b, 15 s. ISBN 978-80-909547-0-0. Dostupné z: <https://rehabilitace.lf1.cuni.cz/publikacni-cinnost-uvod>.

VONDROVÁ, Kateřina; ROTBARTOVÁ, Eliška a NOVÁKOVÁ, Olga. Vznikly české verze manuálů pro jednotnou administraci Devítikolíkového testu, Purdue Pegboard Testu a Box and Block Testu s využitím jednoho a dvou pokusů jednotlivých subtestů. Online. *Ergoterapie: Teorie a praxe*. 2025, roč. 3, č. 1, s. 28–30. ISSN 3029-5025. Dostupné z: <https://ergoterapie.cz/casopis-ergoterapie-teorie-a-praxe-1-2025/>. [cit. 2025-08-25].

VONDROVÁ, Kateřina; SEDLECKÁ, Anna; ROTBARTOVÁ, Eliška; MATOUŠOVÁ, Zita; STRUBINSKÁ, Šárka et al. Zkušenosti ergoterapeutů s Českým rozšířeným manuálem pro Purdue Pegboard Test. Online. *Ergoterapie: Teorie a praxe*. 2024c, roč. 1, č. 3, s. 20–25. ISSN 3029-5025. Dostupné z: <https://ergoterapie.cz/casopis-ergoterapie-teorie-a-praxe-1-2024/>. [cit. 2025-08-26].

VONDROVÁ, Kateřina; ŠUC, Lea; ZAJC, Dejana; RODOVÁ, Zuzana; KRIVOŠÍKOVÁ, Mária et al. Differences in performing standardized assessment of fine motor skills between czech and slovenian occupational therapists: Nine Hole Peg Test. Online. *Rehabilitácia*. 2025a, roč. 62, č. 1, s. 9–20. ISSN 0375-0922. Dostupné z: <https://doi.org/10.61983/lcrh.v62i1.90>. [cit. 2025-08-25].

VONDROVÁ, Kateřina; VONDRA, Tomáš a NIKOLCHUK, Nikita. Vznikla počítačová aplikace pro administraci standardizovaných testů jemné motoriky. Online. *Ergoterapie: Teorie a praxe*. 2024a, roč. 1, č. 7, s. 31–33. ISSN 3029-5025. Dostupné z: <https://ergoterapie.cz/casopis-ergoterapie-teorie-a-praxe-1-2024/>. [cit. 2025-08-25].

Prohlášení o střetu zájmů: Bez konfliktu zájmů.

Prohlášení o finanční podpoře:

Podpořeno MZ ČR-RVO -VFN64165.